

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1471-0/2016
Érkezett:	2016 AUG 3 9.
Példány:	1
Melléklet:	6 db
Kezelőiroda:	H

Győri Törvényszék	
Érkezési módja: személyesen/kézbesítéssel küldve/ postán/e-mailen/faxon érkezett	
Érkezett:	2016-07-29
Az ügyirat száma:	B.202/2016/581-IX
Példány:	Mell.: db

2016. július 26.

Tárgy: alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §. alapján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted] magánszemély [redacted] jogi képviselőm útján előterjesztve (meghatalmazást mellékelteként csatolom) az Abtv. 53. §. (2) bekezdése és Be. 429/A. §. alapján az ügyben első fokon eljáró bíróságon keresztül továbbítani kértém

alkotmányjogi panaszt

terjeszték elő az Abtv. 27. §. alapján, az Alaptörvény Az Állam 24. cikk (2) bekezdés d) pontja eljárási jogosultságra hivatkozással.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bpkf. 209/2016/52. számú bírói döntését – illetve az elsőfokú döntésre kihatóan, azaz a Győri Törvényszék B.202/2012/581-IX. számú döntését is - semmisítse meg, illetve azok alaptörvény ellenességét állapítsa meg.

Nyilatkozom, hogy Panaszos eljárási jogosultságát az alapozza meg, hogy a büntetőeljárás vádlottja. A megsemmisíteni kért döntések az irányába a büntetőeljárást megszüntető, majd a megszüntetés hatályon kívül helyező döntések.

Nyilatkozom, hogy adataink Alkotmánybíróság általi kezeléséhez hozzájárulunk. Nyilatkozom ugyanakkor, hogy ügyfelem személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá. A személyes adatok törlése melletti nyilvánosságra hozatal nem ellenezzük.

Nyilatkozom, hogy az ügyben sem perújítás sem felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.

A megsemmisíteni kért másodfokú és első fokú végzést – jegyzőkönyvben rögzítetten - a beadványomhoz mellékelteként csatolom. Csatolom továbbá az indítványunkat, amelyre vonatkozóan az első fokú végzés megszületett, valamint a döntésről szóló tárgyalási jegyzőkönyvet, illetve a fellebbviteli főügyészség fellebbezését is.

Panaszos az eljárásban meghatalmazott jogi képviselőt vesz igénybe.

A panaszomat a törvényes határidőn belül nyújtom be. A panaszolt végzést postai kézbesítés útján 2016. július hó 25. napján vettem kézhez.

Történeti tényállás

Panaszos 2016. június hó 7. napi kelettel indítványokat terjesztett elő a Győri Törvényszéken B.202/2012. számon folyó büntetőeljárásában. Az indítványai a Be. 267. §. (1) bekezdés k) pontja és a Be. 267. §. (1) bekezdés j) pontja szerinti eljárás-megszüntetésre irányultak. Az indítványt mellékletként csatolom.

Az indítványokat a Győri Törvényszék megtárgyalta és a B.202/2012/581. számú jegyzőkönyvben rögzítetten 2016. június hó 14. napján az eljárást érdemi döntésével a Be. 267. §. (1) bekezdés k) pontjára hivatkozással megszüntette. A végzés a jegyzőkönyv 38-47. oldalain található. A jegyzőkönyvet mellékletként csatolom.

A végzés a Panaszosi indítvánnyal ellentétben csak a Be. 267. §. (1) bekezdés k) pontjára hivatkozott, a j) pontra nem, ugyanakkor a Panaszosi indokolást a j) pontra hivatkozásból a bíróság a megszüntető végzésbe átvette.

A döntés meghozatala után a Győri Törvényszék arról tájékoztatta a Panaszost, hogy nem fellebbezhet a döntés ellen, arra kizárólag az ügyész jogosult. Ez a jegyzőkönyv 47. oldalán a következőként került rögzítésre: *„A fellebbezési jogról – ezen belül arról, hogy a végzés ellen kizárólag az ügyész jogosult jogorvoslatot benyújtani – való tájékoztatás után...”*

Ezt követően az ügyész fellebbezést jelentett be (lásd a jegyzőkönyv 47. oldalán): *„Az eljárást megszüntető végzés ellen fellebbezést jelentek be, a végzés hatályon kívül helyezése, és az eljárás folytatásának elrendelése érdekében. A fellebbezésemet írásban részletesen meg fogom indokolni.”*

A Baranya Megyei Főügyészség írásban részletesen megtett fellebbezését aztán se a Győri Törvényszék, se a Győri Ítéltábla nem küldte meg a Panaszosnak.

2016. július hó 7. napján Panaszos megkapta a Győri Ítéltáblától a Baranya Megyei Főügyészség számára ismeretlen tartalmú fellebbezését kiegészítő Győri Fellebbviteli Főügyészségi fellebbezést, valamint a Győri Ítéltábla 8 napos határidővel ennek észrevételezésére hívta fel Panaszost. A Győri Ítéltábla levele 2016. július hó 4. napi keltezésű volt. Az értesítést mellékletként csatolom.

Panaszos, bízva abban, hogy számára a közölt 8 napos észrevételezési határidő fennáll, úgy gondolta, 2016. július hó 15. napjával bezárólag észrevételeket tehet. Ennek megfelelően 2016. július hó 14. napján fel is adott egy részletes észrevételt a Győri Ítéltáblára.

Ezt követően mivel hallotta, hogy más vádlottak és védők is tettek észrevételt, Panaszos azok bíróság általi megküldését is várta.

Panaszos legnagyobb megdöbbenésére 2016. július hó 22. napján reggel egy MTI közleményből értesült róla, hogy a Győri Ítéltábla már döntést is hozott, és a cikkekből az is kiderült, hogy a döntéshozatal időpontja 2016. július hó 14. napja volt. A Győri Ítéltábla tehát a Panaszosnak meg nem küldött Baranya Megyei Főügyészségi fellebbezés alapján, a terhelték és védőik számára nem biztosított fellebbezési jog mellett az észrevételezési határidőt és így észrevételeiket be sem várva döntött.

Panaszos számára aztán a posta 2016. július hó 25. napján a Győri Ítéltábla végzését kézbesítette, amiből sajnos az derült ki, a döntést a bíróság valóban egyoldalúan, alapvetően az ismeretlen tartalmú Baranya Megyei Főügyészségi beadványra alapozva hozta. A másodfokú végzést mellékletként csatolom.

Jogi hivatkozások

A Be. 324. §. (1) bekezdése a) pontja szerint a vádlott, a jelen esetben a Panaszos fellebbezésre jogosult. A fellebbezési jogát semmi sem korlátozza.

Az eljárás megszüntető végzéssel szemben a Be. 347. §. alapján fellebbezésnek lett volna helye.

A Be. 5. §. (1) bekezdése alapján a Panaszost a jogorvoslati eljárás során is megillette volna a védelem joga, ami a részvételi jogainak elvonása miatt, ugyancsak elvonásra került.

A Győri Törvényszék a fellebbezés jogát a Panaszostól nem tagadhatta volna meg. A Panaszosnak éppen úgy joga lett volna fellebbezéssel élni, mint az ügyésznek. Ez akkor is így van, ha a súlyosítási tilalomra figyelemmel vagyunk. A Győri Törvényszéknek a Be. 323. §. (1) bekezdésében foglaltak szerint kellett volna eljárnia.

A jelen esetben ugyanis a végzés számára kedvezőtlen hiányos tartalmát, és számára hátrányos indokolását is támadhatta volna a Panaszos, kérve az elmaradt Be. 267. §.(1) bekezdés j) pont szerinti megszüntetés kimondását is, valamint a megfelelő részletezettségű és tartalmú indokolást is a Be. 346. §. (2) bekezdése szerint.

Panaszosnak joga lett volna a Baranya Megyei Főügyészség írásban kifejtett fellebbezésére észrevételeket tenni a Be. 356. §. alapján akár az első, akár a másodfokú bíróságnál. Megtehetette volna, ha tud róla.

Akkor tudott volna róla, ha a Be. 358. §. (1) bekezdése d) pontja szerint a Győri Ítéltábla megküldte volna számára az ügyészi indítványt. De nem küldte meg. Panaszos a másodfokú végzés indoklásából szerzett egyáltalán tudomást a Baranya Megyei Főügyészség írásbeli fellebbezés-kiegészítéséről.

Persze ha tudott volna róla, akkor sem tudott volna élni a Be. 356. §.-ában biztosított jogával a Panaszos, mivel a Győri Ítéltábla nem várta meg a saját maga által közölt határidő leteltét és a terhelték és védőik beadványait be nem várva hozott döntést.

A Győri Ítéltábla levele egyáltalában 2016. július hó 4. napi keltezésű volt, ami még aznapi feladás mellett is legkorábban csak 2016. július hó 6. napján kerülhetett a pécsi és Pécs környéki címekre kézbesítésre. Ez azt jelenti, hogy a Győri Ítéltábla valójában még a lehetőségét sem adta meg, hogy bárki észrevételeket tegyen, hiszen még a lehető legszűkebb számítással sem telt le az észrevételezési határidő.

Összefoglalva tehát, a Győri Törvényszék a Be. előírásával ellentétesen, egyoldalúan kizárólag az ügyészség számára biztosította a fellebbezés lehetőségét, majd egyoldalúan az ügyészség fellebbezési beadványára alapította a Győri Ítéltábla a döntését is, a terhelték és védőik számára még az ügyészi fellebbezés megismerhetőségének jogát sem biztosítva, illetve az általános észrevételezés jogát elvonva. Panaszos az általa tett indítvány alapján született végzés tekintetében tehát semmiféle jogorvoslati, vagy jogorvoslati eljárásban való részvételi jogot nem gyakorolhatott, és az eljárás kontradiktórius jellegének elvesztése miatt, a fegyverek egyenlősége elve sem érvényesülhetett.

Alaptörvény-ellenesség kifejtése

Álláspontom szerint a panaszolt bírói döntések sértik az Alaptörvény Szabadság és Egyenlőség XV. cikk (1) bekezdése törvény előtti egyenlőség követelményét, mivel a tárgyi büntetőeljárás során a vád és a védelem, illetve a terhelték egyenlősége nem érvényesült, a Be. egyenlőséget biztosító rendelkezései nem kerültek alkalmazásra.

Hivatkozom továbbá a tisztességes eljáráshoz való jog keretében az Alaptörvény Szabadság és Egyenlőség XXIV. cikk (1) bekezdése sérelmére „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

A jelen eljárás során sérült a tisztességes eljárás követelménye, mivel a Panaszos Be.-ben meghatározott jogai gyakorlását a bíróság egyrészt kifejezetten megtagadta tőle, másrészt pedig egyszerűen nem biztosította a számára.

Álláspontom szerint sérült továbbá az Alaptörvény Szabadság és Egyenlőség XXVIII. cikk (3) bekezdése, mivel a jogorvoslat szakaszában a Panaszosnak nem érvényesült a védelemhez való joga.

Valójában, mivel nem tudott a törvényben biztosított jogával élni a Panaszos, teljes egészében sérült az Alaptörvény Szabadság és Egyenlőség XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati joga.

Az eljárásban tehát a Panaszos irányába az Alaptörvényben biztosított jogai sorozatos, tartós, jelentős és nagy számú megsértéséről van szó.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország *független, demokratikus jogállam*. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek*, működésüket tekintve *kiszámíthatóak* és *előreláthatóak* legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság alkotmányos követelménye szempontjából az eljárásjogi garanciák is. Csakis formalizált eljárási szabályok megkövetelésével és betartásával működhetnek alkotmányosan a jogintézmények. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás. Az alanyi jogok és kötelezettségek érvényesítésére szolgáló eljárási garanciák tehát a jogbiztonság alkotmányos elvéből következnek. Az Alkotmánybíróság ezt az elvet már a működése legelején rögzítette (56/1991. (XI.8.) AB határozat).

Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet.

„Alkotmányos jogállamban az államnak nincs és nem lehet korlátlan büntető hatalma. Mégpedig azért nem, mert maga a közbatalom sem korlátlan.” (11/1992. (III.5.) AB határozat IV.2.)

A 2/2007. (I. 24.) AB határozat hangsúlyozta, hogy *„a jogállam értékrendjének meghatározó pillére a jogállami garanciák tényleges érvényre jutása a jogintézmények működése során. Ellenkező esetben sérül a jogbiztonság, a jogszabályok következményeinek kiszámíthatósága és esetlegessé válik az alapvető alkotmányos jogok érvényre jutása.”*

A jogrendszer alkotmányosságából következően az állami büntetőhatalom gyakorlásának is alapvető követelménye, hogy megfeleljen az alkotmányos elveknek. A büntetőhatalom gyakorlásának alapja jogállamban kizárólag az alkotmányos büntetőjog lehet.

Az Alkotmánybíróságnak az 11/1992. (III.5.) határozatában kifejtett álláspontja szerint az alkotmányos jogállam a jogsértésekre csak jogállami módon reagálhat. A jogállam jogrendje senkitől sem tagadhatja meg a jogállami garanciákat. Ezek ugyanis alapjogként mindenkit megilletnek. Jogállami értékrend alapján jogállami garanciák mellőzésével még igazságos követelés sem érvényesíthető. Az igazságosság és az erkölcsi indokoltság lehet ugyan motívuma a büntetendőségnek, a büntetést érdemlőségnek, de a büntethetőség jogalapjának alkotmányosnak kell

lennie. Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rámutatott arra, hogy az Alkotmány a jogállamiságot a köztársaság alapértékévé nyilvánította.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek is csak a jog által meghatározott keretek között fejthetik ki a tevékenységüket.

A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak tehát az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.

A kérdés lényegét az 11/1992. (III.5.) AB határozat a következőként határozta meg: *„Alkotmányos jogállamban a büntetőjog nem pusztán eszköz, hanem értéket véd és maga is értékeket hordoz: az alkotmányos büntetőjogi elveket és garanciákat. A büntetőjog a büntetőbatalom gyakorlásának törvényes alapja és egyúttal az egyéni jogok védelmének szabadságlevele is. A büntetőjog értékvédő ugyan, de szabadságlevélként az erkölcsi értékek védelme körében nem lehet az erkölcsi tisztogatás eszköze.”*

A jogállamiság és jogbiztonság elve büntetőeljárási megjelenése lényegét, mint a jogállami büntetőeljárás ismérveit az Alkotmánybíróság a 11/2007. (III.7.) határozatában a következőként foglalta össze: *„Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az eljárás tisztességes volta és a védelemben való jog érvényesülése a jogállami büntetőeljárás lényeges ismérve. Mindkét ismérv több elemből tevődik össze, melyeket a különböző határozatok már számos szempontból és egymásra vonatkoztatva is vizsgáltak. A büntetőeljárás garanciarendszeréhez, az eljárás tisztességéhez alapvetően tartozik hozzá a világos és kiszámítható normatartalom, az eljárás kiszámítható működése.”*

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részreahlás nélkül, tisztességes módon intézzék. *„A tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének es körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni.”* (6/1998 AB határozat és 14/2004 AB határozat)

Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljáráshoz való joggal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.

A büntetőeljárás szempontjából ezek a tételek a büntető igazságszolgáltatás történeti rendszereinek felhalmozódott tapasztalatán alapulnak.

A jelen esetben a tisztességes eljárás elve több szempontból is sérült.

A 6/1998. (III. 11.) AB határozatában az Alkotmánybíróság korábban már elvi élel leszögezte: *„A 'tisztességes eljárás' (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint 'igazságos tárgyalás'), hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl - különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan - az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. Sőt, az Egyezségokmányának és az Emberi Jogok Európai Egyezményének - az Alkotmány 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó - eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás 'méltánytalan' vagy 'igazságtalan', avagy »nem tisztességes«.”*

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogállami büntetőeljárásnak korlátozhatatlan minősége az eljárás tisztességes volta, amelynek lényeges eleme a terhelt védelemhez való jogának hatékony érvényesülése.

A tisztességes eljáráshoz való jog, mint korlátozhatatlan alkotmányos alapjog, komplex védelmet nyújt a terhelt számára. A tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni.

Az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint az Alkotmány 57. § (3) bekezdésében – amely az Alaptörvény Szabadság és Felelősség XXVIII. cikk (3) bekezdésének felel meg - biztosított védelemhez való jog a terhelt és a védő jogaiban ölt testet.

Az Alkotmánybíróság a 11/2007. (III.7.) határozatában azt is kifejti, hogy állandó gyakorlata szerint „a védelemhez való jog az alkotmányos büntetőeljárás azon alapelve, amely számtalan részletszabályban ölt testet. A konkrét ügyekben a terhelt „azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek biztosítják, hogy [a terhelt] a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejtthesse, az igénnyel szembeni érveit felhozhassa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse, továbbá védő segítségét vehesse igénybe” [részletesen: 25/1991. (V. 18.) AB határozat, ABH 1991, 414, 415.]. A védelemhez való jogra vonatkozó határozatok hangsúlyozták, hogy az Alkotmány rendelkezéseinek csak a „működésében eredményes védelemhez való jog” felel meg, mely csak az elkerülhetetlenül szükséges és arányos mértékben, a lényeges tartalmat illetően pedig nem korlátozható [részletesen pl. 8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44.; 22/1994. (IX. 8.) AB határozat, ABH 1994, 127, 130.; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91.]. A védelemhez való jog egyik fontos részjogosítványának, az iratokhoz való hozzáférésnek az alkotmányossági vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy az ügyben releváns adatok és körülmények megismerése a védelem számára nem korlátozható. Ebben a tekintetben nem lehetnek különbségek az ügyész és a védelem jogosítványai között. Ezen a ponton érintkezik a védelemhez való jog a fegyverek egyenlőségének elvével. Mindkettőnek eleme ugyanis, hogy a védelem hatékony ellátása érdekében a védőnek, illetve a terheltnek kellő felkészülési idővel és megfelelő eszközökkel kell rendelkezniük [6/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 91, 96.]”

A jelen esetben tehát a Be.-ben rögzített fellebbezési jog megvonása, az észrevételezési jog eliminálása, az, hogy a terhelt nem védekezhetett az eljárás ezen szakaszában a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti. Nem véletlen, hogy a Be. mindezeket a jogokat biztosítja. Azonban ezen jogok elvonása, be nem tartatása nem csak a Be. eljárásjogi jogsértése, hanem egyben Alaptörvényben rögzítettek megsértését is jelenti.

Az, hogy a Panaszos számára e körben védelemhez való jogot sem biztosították a fellebbezési eljárás során a fair trial nyilvánvaló és súlyos megsértése. Az ügyészség beadványának meg nem ismerhetősége, ami aztán ráadásul a döntéshozatal alapját is képezte, tovább fokozta a jogsértést, mivel a tisztességes eljárás és védelemhez való jog körébe eső irat-megismerési jog megsértését jelenti. Mivel a másodfokú döntés csak hivatkozik az ügyészi beadványra, nem pedig ismerteti, Panaszos a mai napig nem került abba a helyzetbe, hogy megismerhesse annak az ügyészi fellebbezésnek a tartalmát, aminek az eljárás-megszüntetés kérdésében a másodfokú bíróság végzése helyt adott.

„A védekezéshez szükséges adatok birtoklása a másolatok készítésére és azok elvitelére, vagyis a bíróságon kívüli használatára is kiterjed. A védelem hatékonysága nemcsak a vádirat, hanem minden, az ügyész és a bíróság rendelkezésére álló irat tekintetében, éppen a védelemre való felkészülés biztosítása érdekében megköveteli, hogy azokat a terhelt és a védő ne csak a bíróságon, a hatóság által használt példányt használva, tanulmányozhassa, hanem azokról kizárólagos használatára szolgáló másolatot kapjon, és azt magával is vihessen.” (ABH 1998, 91, 95.)

Az iratmegismerhetőség és a védekezéshez való jog kapcsolata körében a 14/2002. (III.20.) AB határozat konkrétizálta is rögzíti: „*A terhelt számára a jogszerű és eredményes védekezéshez elengedhetetlen annak ismerete, hogy milyen tények, összefüggések, adatok alapján, milyen bűncselekmény miatt kerül sor vele szemben a felelősségre vonását célzó bírósági eljárás lefolytatására. A vád pontos ismerete biztosíthatja a védelem számára - többek között - a bűnösség vagy a minősítő körülmények fennállásának hiányát jelentő, illetőleg a cselekmény privilegizált esetét megalapozó ok-okozati összefüggésekre vonatkozó bizonyítékok feltárását, a cselekmény elbírálása szempontjából jelentős motívumokra, enyhítő körülményekre történő figyelemfelhívás lehetőségét. Ennek hiányában nem áll módjában az ügyésszel egyenrangú félként érvei kifejtése, indítványainak megtétele, vagyis a védekezés jogának a Be. 9. § (3) bekezdése szerinti tartalommal való kitöltése.*”

Az Alkotmánybíróság több alkalommal kifejtette, hogy a tisztességes eljárásnak az Egyezmény- és alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a „*fegyverek egyenlősége*”. Az elv a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalmuk legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson, és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. Ez a jelen esetben egyértelműen nem volt meg. A fegyverek egyenlőségének feltétele, hogy az ügyben releváns adatokat a vád, illetve a védő ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhessék meg. Itt érintkezik a tisztességes eljárás elve a védelemhez való jog hatékonyságának és a védelemre való felkészülés kellő idejének és eszközeinek követelményével.

Az Alkotmánybíróság megállapította: „*A védelemhez való jog és a fegyverek egyenlősége [...] az összes olyan dokumentum birtoklására és szabad használatára kiterjed, amellyel a vád is rendelkezik.*” (ABH 1998, 91, 100.)

A jelen eljárásban teljesen nyilvánvalóan a vádnak és a védelemnek nem azonosak voltak a jogosítványai, nem voltak azonosak a „*fegyverei*”. Miközben a vád fellebbezhetett, beadványt tehetett és egyáltalában részt vehetett a jogorvoslati eljárásban, abból a védelem minden elemében kizárásra került. A vád és a védelem jelen eljárásban biztosított jogosítványai nem összevethetőek, mivel egymással a vád (minden jogosítvány) és a védelem (semmilyen jogosítvány) a mindent és a semmit viszonyában állnak.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága számos határozatában kifejtette, hogy a fegyverek egyenlőségének elve - mint a tágabb értelemben vett tisztességes eljárás egyik eleme - „*tisztességes*” egyensúlyt kíván meg a felek között. Mindegyik félnek megfelelő lehetőséget kell kapnia arra, hogy az ügyében olyan feltételek között járjon el, amelyek nem hozzák őt az ellenfelével szemben hátrányos helyzetbe. A fegyverek egyenlőségének elve nem függ attól, hogy az eljárási egyenlőtlenégből származik-e további kimutatható sérelem. [Így például: Eur. Court H.R., Bulut v. Austria judgment of 22 February 1996, Reports 1996-II; Eur. Court H.R., Foucher v. France judgment of 17 February 1997, Reports 1997-II; Eur. Court H.R., Kuopila v. Finland judgment of 27 April 2000; Eur. Court H.R., Josef Fischer v. Austria judgment of 17 January 2002]

Az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlata szerint az Egyezmény 6. cikk 3. pontjában biztosított védelemhez való jog a 6. cikk 1. pontjában általánosságban megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog különös aspektusa, így a két rendelkezés együttes vizsgálata indokolt [Eur. Court H.R., Foucher v. France judgment of 17 February 1997, Reports 1997-II; Eur. Court H.R., Kuopila v. Finland judgment of 27 April 2000].

A 33/2013. (XI.22.) AB határozat a 8/2013. (III.1.) AB határozat 28. pontjában rögzítettekkel egyezően rögzíti „A vádirat benyújtásakor a büntetőeljárás egy olyan új, immáron kontradiktórius szakaszba érkezik, amelyben az eljárási garanciák és jogosítványok teljessége működésbe lép.”

A jelen esetben az eljárási garanciák és jogosultságok teljessége sajnos nem lépett működésbe.

Az Európai Unió EUR-LEX információs portálja a fogalom-meghatározások körében a kontradiktórius eljárás elvét a következőként határozza meg „A kontradiktórius eljárás elve főszabály szerint nem csupán azt a jogot biztosítja az eljárásban részes felek mindegyike számára, hogy megismerjék és megvitassák az ellenérdeklő fél által a bírósághoz benyújtott beadványokat és észrevételeket, és nem csupán azt zárja ki, hogy a közösségi bíróság olyan tények és dokumentumok alapján hozza meg a határozatát, amelyekről a felek vagy a felek valamelyike nem szerezhettek tudomást, és amelyekről emiatt nem is állt módjukban kifejteni az álláspontjukat. Ez az elv főszabály szerint a felek azon jogát is magában foglalja, hogy tudomást szerezzenek a bíróság által hivatalból felhozott azon jogi természetű jogalapokról, amelyekre a határozatát alapítani szándékozik, és azokat megvitassák.” (eur-lex.europa.eu)

A jelen eljárásban elmaradt fellebbezési és észrevételezési jog elvonásán, valamint az ügyészi fellebbezés megismerhetetlenségén túlmenően, a kontradiktórius eljárás elvéből következő Felek törvény, így a bíróság előtti egyenlőségének elve is sérül a jelen esetben.

A törvény előtt ugyanis az ügyész nem volt egyenlő sem a védővel, sem a terhelttel. Számára a fegyveregyenlőséget sértően olyan többletjogokat és lehetőségeket biztosítottak az eljárásban, ami a korábban már említett mindent és semmit helyzet alapján a Felek törvény előtti egyenlőségének sérelmét is jelenti.

A tisztességes eljáráshoz való jog, a védelemhez való jog és a törvény előtti egyenlőség önállóan megállapítható sérelmén túl, a Panaszos egyáltalán nem tudta jogorvoslati jogát gyakorolni. Míg a Győri Törvényszék azt jogszabály kifejezett rendelkezése ellenére megvonta tőle, addig a Győri Ítéltábla a magatartásával lehetetlenítette el a jogai gyakorolhatóságát.

Az Alkotmánybíróságnak még az Alkotmányon alapuló álláspontja szerint a jogorvoslathoz való jogot illeti meg az alkotmányos védelem, nem pedig a jogorvoslati formákat, illetve a jogorvoslat fórum-rendszerét. A jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi döntések tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége.

A jelen esetben az érdemi döntéssel, az eljárást megszüntető végzéssel szemben sem más szervhez sem ugyanazon szervezeten belül magasabb fórumhoz nem tudott a Panaszos fordulni. Az esetben semmiféle jogorvoslati jog nem érvényesült.

Lényegében az ügyészségnek volt csak jogorvoslati joga, mely jogorvoslati joga alapján az érdemi döntést felülbíráló döntés jogorvoslati jog hiányában a Panaszosra is kiterjedt. Valójában tehát egy olyan párhuzamos jogorvoslati eljárás során született rá vonatkozóan egy érdemi döntést felülbíráló döntés, melyben a Panaszos részt sem vehetett és részt sem vett. Ez a jogorvoslat illetve jogorvoslati eljárás nem a Panaszos jogorvoslata és jogorvoslati eljárása volt.

A Panaszos számára semmilyen formájú és rendszerű jogorvoslat nem volt biztosított.

Az Alaptörvénysértés kiküszöbölésével a Panaszost olyan helyzetbe kell hozni, hogy a jogorvoslati jogát az érdemi eljárást megszüntető végzéssel szemben gyakorolhassa. Önmagában a jogorvoslati jog gyakorolhatósága biztosítása teremti ugyanis meg az alapját a tisztességes eljárás, a védelemhez való jog és a törvény előtti egyenlőség érvényesülésének is.

Az eljárási garanciális szabályok semmibe vétele a jelen eljárásban az alkotmányos büntetőjogi felelősségre vonás rendszerét rombolta le.

Nem egy – egy garanciális szabály figyelmen kívül hagyásáról van szó, melyet más módon esetlegesen orvosolni lehet, hanem az eljárás megszüntetését követő eljárás minden elemében, a garanciarendszer összességében jelenik meg komplex módon az Alaptörvény-ellenesség.

A panaszolt bírói döntések sértik az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit.

Tisztelettel:

Panaszos képviselőként

